

De Bodhisattva-geloften

We hebben zojuist de Bodhisattva-geloften opgezegd. Ze gaan als volgt:

Hoe talrijk de levende wezens ook zijn,
ik beloof ze allen te bevrijden.

Hoe onuitputtelijke de hartstochten ook zijn,
ik beloof ze allen om te vormen.

Hoe grenzeloos de Dharma ook is,
ik beloof haar geheel te begrijpen.

Hoe oneindig diep de Boeddharma ook is,
ik beloof haar volledig te verwezenlijken.

Deze geloften zijn de geloften van een Bodhisattva, van een persoon die het pad van ontwaken, van verlichting gaat.

Wanneer je ze met je normale menselijke geest bezieet, lijken ze onuitvoerbaar. In elk van deze geloften ligt namelijk de nadruk op het eindeloze aspect ervan: zo wordt gesproken over talrijke of ontelbaar veel wezens, onuitputtelijke hartstochten, grenzeloze Dharma en oneindig diepe Boeddharma. Hoe kan je in één leven al deze geloften waarmaken?

En toch nemen we ze op ons en vernieuwen we ze steeds weer in een ceremonie zoals we die vanochtend gehad hebben. Want een Bodhisattva laat zich leiden door de aspiratie om zijn eigen beperkte geest te overstijgen, de geest die denkt in termen van tijd en wat mogelijk en onmogelijk is. Juist door deze geloften als leidraad in ons leven te nemen, vertrouwen we onszelf toe aan wat onze kleine beperkte geest overstijgt.

En wij mensen kunnen onze eigen beperkte denkpatronen overstijgen. We zien het soms bij anderen, bij mensen die bijvoorbeeld in een crisissituatie zoals recentelijk bij de aardbeving in Turkije en Syrië zich compleet en volledig inzetten in het redden en helpen van mensen die hen vreemd zijn. Soms met gevaar voor eigen leven. Of mantelzorgers die zichzelf volledig kunnen geven aan de zorg van een dierbare en soms in onze ogen het onmogelijke doen om een ander te helpen en te ondersteunen.

Daarom staat er in de Soetra van Grote Wijsheid:

De geest van de Bodhisattva die waarlijk één is met grote wijsheid van het hart,
kent geen belemmeringen en daarom ook geen angst.

Deze Bodhisattva – boven de menselijke geest uitstijgend,
is Nirvana.

Wanneer we bereid zijn ons niet te laten beperken door onze eigen geest, wanneer we bereid zijn zowel anderen te helpen alsook onszelf, en ons mededogen en wijsheid eindeloos te vervolmaken, zullen we gaandeweg realiseren dat onze geest slechts de versluiering is van een tijdloos helder ontwaakt bewustzijn, waarin geboorte en dood alleen maar de eindeloos voortgaande bewegingen erin markeren, net zoals de zee zonder ophouden golven blijft voortbrengen. De Bodhisattva-geloften geven deze bewegingen voortdurend een richting terug naar hun oorsprong.

* * * * *

Eerw. Baldwin Schreurs
Zondag 19 maart 2023